

(Данас, 18.01.2010)

МАСКИРНА СВАЂА: Наш премијер и наш гувернер, са не превише смисла за комедију, забављају нас последњих дана свађом око тога која је од државних институција на чијем су челу, последњих година и месеци, уравнотеженије штитила интересе трошација и дужника.

То су са толико смисла за сваки напредак радили да су им сада трошације и дужници за вратом. Уколико они падну, одоше и политичке опције премијера и гувернера. Ко су главне трошације, а ко главни дужници-овисници јасно је као дан. И колико би њих коштало уколико би држава Србија напрасно почела да води разумну економску политику себи у корист. Коштало би их тако много да креатори те политике не би били ни лично безбедни. Све то знају сви. Нико, међутим, не зна колико је оних који раде, производе и кадри су да напредују, преживело гувернера, премијера, трошације и дужнике-овиснике. Има ли (нас) још у Србији уопше здравих. Неконтаминираних, што би се рекло. Или смо сви, пупчаном врпцом рефинансирања, везани за алави банкрски систем. Економисти хазардери који би ипак ризиковали и, у зато повољним околностима ниске тражње и слабог прилива евро-акумулације из иностранства клизањем динара надоле потражили одговор на ово питање, једва се, нажалост, чују. Као Горан Николић: „Пад динара знатно би смањило раст увоза (натпросечно луксузне робе) пре свега, услед пада масе зарада и пензија (изражених у еврима). Извоз се, истина, не би због тога пуно повећао, али би се могла повећати домаћа производња, која би у том случају била више конкурентна због скупље увозне робе, што би значило нову запосленост у земљи. Тренутна криза односно мала тражња спречава предузећа и увознике да знатније дигну цене и ако евро јача, тако да би ефекат на инфлацију био релативно скроман“. Они што мало боље познају нашу привреду, на саму идеју се превентивно стресу. Јер су и монетарном и фискалном политиком руководиле интересне групе трошација и дужника-зависника и то више него што су нам говориле и најмрачније слутње. И премијера и гувернера би требало одмах „угасити“. Прво, они нису плаћени да нас забављају. Друго, кад би заћутали можда би нам се слика разбистрила, а неко разуман проговорио.

КРИЗНИ ПОРЕЗ КРИЗИРА: Чак ни неки судски спорови, који ваљда још трају, нису нас спречили да заборавимо некадашње перјанице наше малопродаје: Пекабету и Ц-маркет и њихов својевремени рат за потрошаче бесомучним обарањем цена. Рат је имао и своју веселу маркетиншку страну, па су деца, разјапљених уста, пратила како све шаренији и распојасанији постаје и то у све заноснијим ТВ рекламама. „Пратиш ли ти ово тетка? Још је само остало да нам плате да узмемо код ових, а не код оних“, уживао је мој сестрић. Рат се, на крају крајева, завршио тако што су и Пекабете и Ц маркет завршили на истом месту. Сад практично нема ко да ратује ценама. Неће ваљда њихов садашњи власник сам са собом. Е па, у Немачкој није такав случај. Беспштедни рат ценама супермаркета јевтине хране, који наравно предводи чувени Алди, прелио се и у ову годину, пошто су цене током 2009. снижене 12 пута. У нади свих да ће беспштедним снижавањем цена уништити слабије противније и, сад или никад, проширити свој тржишни удео јефтине супермаркети контролишу 44 одсто немачког тржишта хране. Али, ствари не теку никад тако праволинијски. Таман се немачка министарка пољопривреде забринула да ће овај рат платити потрошачи по систему „што не платиш на мосту, платићеш на ћуприји“ и то на најгори могући начин снижавањем квалитета животних намирница, кад су произвођачи и трговци сели, па се лепо договорили да је било доста и да ће доња граница цена за поједине производе бити фиксирана. О квалитету се може расправљати и овако и онако, али Бундескартеламт овакве договоре не трпи, па је своју контролу послао код осумњичених малотрговаца... Дефлација је забринула и произвођаче у Хрватској, па су надали дреку због кризног пореза који су тамо увели, а од кога смо ми изгледа хвала богу својевремено одустали, али и против већ повећаног ПДВ за који се ми, изгледа опет хвала богу, нисмо одлучили...

МОСТ КОД БЕШКЕ ФАЛШИРА: Мој омиљени инфраструктурни објекат у Србији је мост код Бешке. Као што су се сада изненада отворила многа невероватна питања у вези са праксом приватизације, тако се надам да ће прошлонедељни иступи србијанског министра за инфраструктуру и неких економиста отворити питање могуће корупције и код међународних финансијских институција. Једна таква је Србији наметнула извођача радова на овом мосту, на начин који је морао да буде доста понижавајући за сваког од нас, а штетан није био само за београдску Мостоградњу. Најзад смо, после небројено пута обећаних контрола и уверавања да се мост у ствари гради, али да радови теку на шиповима под водом, па ми то на путу за Нови Сад нисмо у стању сагледати, сазнали и то са највишег места, да ту нешто није у реду и да су уговорени рокови одавно за нама. Велика је гужва на све стране, па нико озбиљно не узима запажања да се исти извођач пријавио за нови посао, а да изгледа нигде у прописима није предвиђено да некоректан партнер на једном послу мора бити дисквалификован из учешћа у следећим подухватима. И како је уопште успео да преотме посао победнику на уредном међународном тендеру за изградњу моста код Бешке?